

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	39898 Польська мова і література, англійська та литовська мови
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	035 Філологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

05.04.2024 р.

Справа № 0309/АС-24

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 03 "Гуманітарні науки" у складі:

Сминтина Олена Валентинівна – головуєчий,
Афанасьєва Людмила Василівна,
Філоненко Наталія Георгіївна,
Філатова Оксана Степанівна,
Федик Тамара Олександрівна,
Соколовський Олег Леонідович,
Кравченко Олександр Васильович,
Корновенко Сергій Валерійович,
Гудманян Артур Грантович,
Виткалов Сергій Володимирович,
Бутченко Тарас Іванович,
Луцак Світлана Миколаївна,

за участі запрошених осіб:

Гожик Андрій Петрович – представник ЗВО,
Хайдер Тетяна Василівна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	39898
Назва ОП	Польська мова і література, англійська та литовська мови
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.033 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша - польська
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 12, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 1.1 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Фокус ОП спрямований на формування загальних і професійних (фахових) компетентностей, пов'язаних з лінгвістичним і літературознавчим складниками підготовки, а також усним і письмовим перекладом в контексті балто-слов'янського лінгвокультурного континууму та туристичного дискурсу. Також унікальність ОП полягає у комплексному поєднанні вивчення здобувачами вищої освіти трьох офіційних мов Євросоюзу (польська, англійська, литовська).

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 1.2 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Хочеться особливо підкреслити, що проектна група при формулюванні ПРН ОПП враховувала пропозиції представників Міжнародного товариства польських підприємців, які на засіданні кафедри полоністики (<https://philology.knu.ua/struktura-if/kafedry/kafedra-polonistyky/>) наголошували на потребі підготовки філологів-полоністів зі знанням інших офіційних мов Євросоюзу – англійської та литовської, зокрема для потреб перекладу, а також для сфер адміністративних послуг, бізнесу і торгівлі. ЕГ також зазначає: здобувачі під час фокус-групи акцентували, що «мали пропозиції для удосконалення навчального процесу за ОП та мали змогу долучитись до засідання кафедри, де могли висловити свою думку щодо викладання на ОП». Погоджуємося, що вартує включити до складу робочої групи ОПП здобувача вищої освіти (на правах дорадчого голосу).

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 1.3 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Важливо, що укладачі ОП зважали на потреби ринку праці, загальні тенденції щодо євроінтеграційної політики України, розширення співпраці між Україною та Литвою, підсилення попиту як на українсько-литовських перекладачів, так і на фахівців із ґрунтовними полілінгвістичними знаннями.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 1.4 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Робоча група ОПП врахувала вимоги галузевого Стандарту, розширивши водночас перелік ПРН результатами навчання двох вибіркового блоків: «Лінгвокраїнознавство Польщі та Литви в туристичному дискурсивному просторі» та «Балто-слов'янський лінгвокультурний континуум і переклад». Така практика проєктування ОПП відповідає рівню В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 2.1 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Обсяг ОП та окремих ОК (у кредитах ЄКТС) відповідає вимогам чинного законодавства.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 2.2 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. ОП містить усі необхідні структурні елементи: профіль ОП, перелік компонентів, структурно-логічну схему, форму атестації, матриці відповідності програмних компетентностей, ПРН компонентам ОП. Однак коректив потребує представлення структурно-логічної схеми, зокрема взаємозв'язку основних і вибіркового компонентів, а також принципів наступності вивчення ОК і ВК, які доповнюють і виразняють освітню траєкторію. Обов'язкові ОК у СЛС поділено на загальнонаукові дисципліни соціально-гуманітарної сфери (ОК1-7) 19 кредитів ЄКТС; загальнофілологічні дисципліни (ОК8, 10, 11) 23 кредити ЄКТС; польську мову і літературу (ОК9, 12, 13) 85 кредитів ЄКТС; литовську мову (ОК 16) 8 кредитів ЄКТС; англійську мову (ОК14, 15) 30 кредитів ЄКТС; навчальну практику (ОК18) 4 кредити ЄКТС; підготовку кваліфікаційної роботи (ОК19) 8 кредитів ЄКТС. Сказане свідчить про дисбаланс обсягу кредитів, відведених на мовну підготовку, особливо низьким є відсоток литуаністики.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

ГЕР переважно підтримує думку ЕГ стосовно відповідності змісту ОП предметній області спеціальності 035 «Філологія»). Ціллю навчання є підготовка фахівців з польської мови та літератури, англійської, литовської мов з практичним застосуванням навичок усного та письмового перекладу.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 2.4 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Обсяг вибіркового компонентів відповідає вимогам законодавства. Процедура вибору, регламентована чинним у ЗВО документом, загалом дотримується на ОП. Вибір може здійснюватись: з вибіркової складової ОПП, за якою навчається здобувач; обов'язкової або вибіркової складової іншої ОПП того ж або іншого освітнього рівня; із каталогу курсів; із навчальних дисциплін в іншому ЗВО за умови участі в академічній мобільності. У межах ОП, що акредитується, здобувачам пропонуються до вибору ВБ.1 «Лінгвокраїнознавство Польщі та Литви в туристичному дискурсивному просторі» та ВБ.2 «Балто-слов'янський лінгвокультурний континуум і переклад», які входять в зміст ОП (<http://surl.li/qvjge>) та включаються до НП (<http://surl.li/qvjhl>), робочі програми ВК розміщено на сторінці ОП (<http://surl.li/qvjed>). Під час зустрічі здобувачі підтвердили, що надають перевагу вибору саме цим ВК, оскільки це підсилює їх фахову підготовку.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 2.5 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Метою навчальної практики (ОК18) є пошук, добір та опрацювання наукових джерел, бібліографічна робота, інвентаризація та паспортизація наукових праць з конкретної теми, оформлення бібліографії, формулювання наукової теми, складання плану дослідницької роботи, написання анотації мовами, що вивчаються. Як і ЕГ, звертаємо увагу на те, що зміст практики має науковий вектор, на відміну від заявленої освітньо-професійної (прикладної) орієнтації ОПП. За вибірковими блоками передбачена комунікативно-екскурсійна або комунікативно-перекладацька практика. Погоджуємося з ЕГ, що доцільно додати виробничу практику в блоці обов'язкових дисциплін яка б передбачала застосування набутих знань з польської, англійської та литовської мов в потенційному професійному середовищі.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 2.6 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Добрий рівень виконання відзначений ЕГ і, на нашу думку, є цілком закономірним для ОП гуманітарного спрямування.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт наразі відсутній. У профілі ОПП вказано про підготовку бакалаврів до професій філолога-дослідника та філолога-перекладача, хоча в Класифікаторі професій для опису можливостей працевлаштування випускників цього рівня освіти такі терміни не вживаються (йдеться лише про фахівців за певною філологічною спеціалізацією). Крім того, в структурі ОПП немає жодної обов'язкової дисципліни, яка би безпосередньо готувала до дослідницької діяльності. ГЕР вважає за необхідне привести до відповідності опис майбутніх професій здобувачів 1-го рівня освіти, а також потребу забезпечення відповідної підготовки в структурі ОПП.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

ГЕР підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 2.8. достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Обсяг ОП та окремих ОК реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів. Обсяг завдань на самостійну підготовку є вваженим та дозволяє в повній мірі опрацювати навчальний матеріал.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не здійснюється.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 3.1 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Під час фокус-групи студенти підтвердили це.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 3.2 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Програми вступних іспитів оновлюються щорічно. Процедура прийому відповідає нормативним документам.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 3.3 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Особливо хочемо підкреслити, що здобувачі ОПП

брали активну участь в академічній мобільності в ЗВО Польщі та Литви, наявна велика кількість угод, співробітництво із закордонними ЗВО.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 3.4 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, є чіткими, зрозумілими та доступними для всіх учасників освітнього процесу. Вони прописані в нормативних документах ЗВО. На ОП така практика визнання відсутня.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 4.1 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Під час фокус-груп ЕГ встановила, що у ЗВО існує дворівнева система опитувань: на рівні університету та на рівні ННІФ. Здобувачі повідомили, що проходили і задоволені як методами навчання і викладання, так і рівнем урахування їхніх пропозицій. Недоліками є відсутність актуалізації методів викладання в робочих програмах (ОК02, ОК03, ОК04, ОК05, ОК07, ОК08, ОК10, ОК11, ОК12, ОК13, ОК15).

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 4.2 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. На підставі спілкування з фокус-групою ЕГ зазначила, що студенти отримують усю потрібну інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 4.3 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Поєднання навчання і досліджень реалізується в межах лінгвокультурознавчих (ОК09, ВБ1.01, ВБ1.03, ВБ2.01), літературознавчих (ОК11, ОК13, ВБ1.02, ВБ2.02) та перекладознавчих (ОК17, ВБ1.07, ВБ2.03) дисциплін. НПП кафедри полоністики працюють над темою «Полоністика та литуаністика в Україні: міжкультурні діалоги», до якої залучають здобувачів у межах роботи проблемної наукової групи «Полоністичні та литуаністичні студії в Україні: теорія і практика» <http://surl.li/przss> Щороку в межах наукових конференцій ННІФ за участю молодих учених працює секція з полоністики, де викладачі та здобувачі ОП презентують результати своїх досліджень. Здобувачі мають змогу здобувати знання щодо становлення та розвитку наукової картини світу (ОК6), засад написання наукових досліджень, принципів академічної доброчесності у межах дисципліни «Вступ до університетських студій» (ОК01), написання кваліфікаційної роботи та основ академічної доброчесності.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 4.4 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Перегляд робочих програм навчальних дисциплін здійснюється при оновленні ОП. При цьому враховують результати дослідницької роботи викладачів, їх участь у міжнародних та всеукраїнських наукових конференціях, семінарах, круглих столах, що відображено у списках рекомендованої літератури. Подекуди у списках літератури немає джерел за останні п'ять років (ОК07, ОК08.Ч1, ОК08.Ч3, ОК09.Ч2, ОК09.Ч3, ОК09.Ч4, ОК09.Ч1., ОК12.Ч1-5, ОК14.Ч1-6, ОК15.Ч1-4). Хоча більшість викладачів мають публікації, пов'язані з напрямом їхніх ОК, однак це не завжди відображено в списку літератури та в змістових модулях. ГЕР погоджується з відповіддю ЗВО, що існують класичні роботи, щодо яких 5-річний критерій не варто застосовувати, однак далеко не всі застарілі джерела у РП є винятково фундаментальними.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 4.5 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. ЗВО має великий досвід міжнародної співпраці. Важливо, що кафедри, залучені до реалізації ОП, підтримують зв'язки з установами Польщі та Литви. На сайті відділу міжнародних зв'язків наявна інформація про програми обміну та угоди. ЗВО бере участь у спільному проєкті з Вільнюським ун-том «Литовська академічна схема міжнародного співробітництва в балтійських дослідженнях» та Etagmus+ <http://surl.li/rmo0a>. Викладачі ОП беруть активну участь у програмах академічної мобільності, організують конференції, круглі столи і т.ін., є членами редколегії закордонних журналів, авторами розділів у колективних монографіях, виданих закордонними видавництвами. Здобувачі повідомили ЕГ, що обізнані з можливостями академічної мобільності.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 5.1 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Під час проведення зустрічей з фокус-групами здобувачів ЕГ встановила, що здобувачі ознайомлені з формами контрольних заходів та критеріями оцінювання. Інформування здійснюється шляхом усного повідомлення під час першого заняття, ознайомленням з РП, які знаходяться у вільному доступі на освітній платформі ЗВО. Графіки проведення семестрових контрольних заходів розміщено в системі «Тритон», на дошках оголошень, у месенджерах і групах соцмереж здобувачів. У звіті ЕГ зазначає: «В університеті відсутня єдина система оповіщення здобувачів щодо поточного оцінювання протягом семестру, що перешкоджає забезпеченню прозорості формування підсумкового балу». ЗВО із цього приводу стверджує, що ННІФ планує врегулювати це питання шляхом упровадження єдиних електронних журналів, а поки що для інформування використовують Classroom.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 5.2 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. На ОП атестація здобувачів включає Комплексний атестаційний іспит із польської мови та літератури (ОК20) і Підсумковий іспит з англійської мови (ОК21), а також публічний захист кваліфікаційної роботи бакалавра (ОК19). У відповіді на звіт ЕГ ЗВО підкреслює: упровадження додаткової кваліфікаційної роботи бакалавра зумовлено прагненням покращити дослідницькі якості здобувачів, а також орієнтуванням на європейську практику визнання дипломів. ГЕР згодна, що така новація КНУТШ варта високої оцінки за підкритерієм 5.2.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 5.3 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Форми контрольних заходів і критерії оцінювання, порядок оскарження результатів контрольних заходів регулюються низкою документів, оприлюднених на офіційному сайті КНУТШ. Як зазначає ЕГ, здобувачі ознайомлені з порядком оскарження результатів контрольних заходів, їх повторного проходження, процедурою запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, але на ОП таких фактів не було. Така норма організації контрольних заходів відповідає рівню В.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 5.4 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. У нормативних документах ЗВО визначено чіткі

та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності. ЗВО здійснює перевірку кваліфікаційних робіт здобувачів за допомогою програми UniCheck. КНУ імені Тараса Шевченка є учасником проекту «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic Integrity and Quality Initiative – Academic IQ) (<http://surl.li/rhgfh>). Питання академічної доброчесності розглядаються в одній із тем обов'язкової ОК «Вступ до університетських студій». Хоча в самоаналізі йдеться про важливу роль студпарламенту в популяризації академічної доброчесності, під час зустрічі з їх представниками ЕГ не отримала інформації, «які заходи було проведено та яка їх роль в популяризації принципів академічної доброчесності серед здобувачів». На ОП фактів порушення академічної доброчесності зафіксовано не було.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 6.1 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Аналіз інформації у Відомостях СО, звіті ЕГ та відповіді ЗВО на нього переконує, що добрий рівень кваліфікації НПП здатен забезпечити досягнення визначених освітньою програмою цілей і ПРН. ЕГ у звіті констатує низьку публікаційну активність деяких НПП, зокрема за тематикою ОК, які вони викладають, а також потребу заохочення НПП до участі у програмах підвищення кваліфікації. З приводу стажувань О.Заруцької, Н.Бернадської, Н.Корольової ЗВО надає у своїй відповіді на звіт ЕГ додаткову інформацію.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 6.2 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Процедури конкурсного добору на заміщення вакантних посад є чіткими і прозорими, прописаними у відповідних документах КНУТШ. Вони дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму НПП для успішної реалізації ОПП і свідчать про добрий рівень організації процесу.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Наявні у звіті ЕГ висновки, аргументація та умовиводи переконують, що роботодавці загалом ефективно залучені як до обговорення ОП, так і до викладання на освітній програмі. Доцільно було б запрошувати їх і до контрольних / екзаменаційних заходів, адже це сприяло би як конкурентності, так і популяризації ОП.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 6.4 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Звіт ЕГ переконує, що ЗВО активно залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 6.5 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Професійному розвитку викладачів ОПП сприяють Інститут післядипломної освіти (<http://surl.li/gzzil>); відділ академічної мобільності (<http://surl.li/akugu>); відділ міжнародних зв'язків (<http://surl.li/gzzir>). KNU professionals Digital skills Pro - програма розвитку цифрових компетентностей викладачів (<http://surl.li/bhrei>), KNU Teach Week - платформа для фахового розвитку НПП, підвищення рівня педагогічної майстерності (<http://surl.li/ebngg>). ЕГ зазначає, що науково-педагогічний та педагогічний персонал, задіяний на ОПП, що акредитується, користується можливостями для професійного розвитку які надає ЗВО, але недостатньо активно.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 6.6 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Важливо, що у ЗВО наявна дієва система нематеріальних і матеріальних засобів стимулювання наукової і творчої активності працівників, добрий рівень якої підтверджує звіт ЕГ.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 7.1 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Відомості СО та звіт ЕГ переконують, що матеріально-технічна база Університету та навчально-методичне забезпечення ОПП дозволяють досягнути цілей, завдань та ПРН за цією програмою.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 7.2 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. ЕГ зазначає, що учасники освітнього процесу мають можливість безоплатно використовувати матеріально-технічну базу та інформаційні ресурси ЗВО: бібліотечні джерела (абонемент, електронні ресурси, репозитарій, доступ до наукометричних баз); інфраструктуру для навчання та наукової діяльності (навчальні лабораторії, кабінети із комп'ютерним обладнанням та навчально-методичною літературою). Водночас, як і ЕГ, ГЕР рекомендує наповнити Інституційний репозитарій файлами наукового, освітнього та методичного призначення, створених працівниками, докторантами, аспірантами та студентами КНУТШ.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 7.3 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Відомості СО та звіт ЕГ засвідчують безпечність освітнього середовища, достатній рівень задоволення потреб та інтересів здобувачів.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 7.4 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Опис результатів спілкування ЕГ зі студентами переконує, що переважно здобувачі задоволені різними видами підтримки, яка здійснюється у ЗВО (ефективно працюють відділ академічної мобільності, Відділ зв'язків з громадськістю надає інформаційну підтримку стосовно актуальних новин ННІФ, деканати тощо). Здобувачі мають можливість отримати необхідну інформацію та роз'яснення використовуючи форму зворотного зв'язку електронної приймальні (<https://office.knu.ua/>). Соціальна підтримка у ЗВО реалізується відповідно до чинного законодавства та включає виплати соціальних стипендій, можливість проживання у гуртожитках, пільги та заохочення (<http://surl.li/fbfse>).

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ГЕР поділяє думку експертів щодо високого рівня виконання вимог підкритерію 7.5.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 7.6 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Політика та процедури вирішення різноманітних конфліктних ситуацій врегульовані нормативними документами КНУТШ. ЗВО є постійна комісія вченої ради з питань етики. В Університеті здійснюється політика щодо запобігання, виявлення та протидії корупції, затверджена Антикорупційна програма (<http://surl.li/mvtua>) та працює уповноважена особа з реалізації антикорупційної програми та запобігання корупції (<http://surl.li/bgbhm>). ЕГ запевняє: під час онлайн-зустрічей здобувачі освіти повідомили, що ознайомлені з правилами та процедурами, знають інституції, які відповідають у ЗВО за це питання.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 8.1 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. ЕГ констатує, що процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми прописані в нормативних документах ЗВО і послідовно дотримуються, що свідчить про рівень оцінки В.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 8.2 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. ЕГ наводить у звіті факти щодо того, як здобувачі залучені до процесу періодичного перегляду ОП і як переважно враховується їхня думка.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 8.3 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. У звіті ЕГ читаємо, що роботодавці під час спілкування з ЕГ підтвердили залучення до обговорення ОП, звернули увагу ЕГ на надзвичайну актуальність та важливість ОП, відкритість робочої групи до кооперації, готовність враховувати їхні побажання, як-от: «дипломатичні установи Польщі та Литви в Україні та Міжнародне товариство польських підприємців в Україні висловили побажання про можливість підготовки філолога-полоніста зі знанням інших офіційних мов ЄС - англійської та литовської - зі сформованими вміннями та навичками перекладу. Таку ж пропозицію висловили представниці Центру Польської освіти - Я. Ясній та мовної школи Letters School - Б. Гончаренко, зокрема про посилення перекладацького, культурологічного та дослідницького складників ОП. Гарант підтвердила, що ці побажання були враховані у редакції ОП за 2022 р. (ОК 17 Теорія і технологія перекладу, ВБ 1.02 - Ч.3 Національні реалії та особливості їх перекладу)».

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 8.4 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Перший випуск за цією ОП відбудеться у 2023/2024 н.р., тому у ЗВО розпочато роботу з моніторингу кар'єрного шляху випускників схожих ОП. Зокрема, ведеться комунікація з випускниками кафедри полоністики на фейсбук-сторінці кафедри полоністики (<https://cutt.ly/XwNKfpub>) та Центру балістики (<https://cutt.ly/lwNKfCoU>). ГЕР підтримує ідею ЕГ щодо доцільності співпраці з іншими ЗВО, де є дотичні ОПП, з метою інформування здобувачів щодо потенційного працевлаштування.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 8.5 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. До моніторингу забезпечення якості освітньої діяльності (згідно із ВСО) залучаються, окрім робочої групи, НПП, студенти та роботодавці. Ревізія ОП відбувається на нарадах робочої групи, засіданнях кафедри, вченої ради ННІФ. Наведені у Відомостях СО і звіті ЕГ факти переконують, що ця робота справді ведеться на доброму рівні, виявлені недоліки, рекомендації враховуються і т.ін.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 8.6 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. ОП акредитується вперше, водночас ЗВО засвідчив готовність виконувати рекомендації з акредитації інших ОП.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 8.7 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Поняття культури якості активно пропагується в КНУТШ, ЗВО створює передумови для залучення всіх учасників освітнього процесу до його вдосконалення.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 9.1 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Учасники освітнього процесу мають безперешкодний доступ на офіційному сайті КНУТШ до нормативних документів, які врегульовують освітній процес. Наведені у звітних документах лінки справді працюють.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

ГЕР поділяє висновки й умовиводи ЕГ стосовно рівня виконання вимог підкритерію 9.2, визнаючи необхідність забезпечення на сайті ЗВО / сторінці випускової кафедри можливості постійного доступу до процесів обговорення ОП із фіксацією в системі термінів розміщення документів, надходження відгуків, рекомендацій тощо.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 9.3 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. ГЕР мала змогу ознайомитись із інформацією про ОПП (опис, навчальний план, робочі програми обов'язкових ОК та дисциплін вибіркових блоків та ін.).

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рекомендуємо включити до складу робочої групи ОПП здобувача вищої освіти (на правах дорадчого голосу).

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рекомендуємо скоригувати структурно-логічну схему, зокрема означити взаємозв'язок основних і вибіркового компонентів, а також окреслити наступність їх вивчення. Рекомендуємо усунути дисбаланс обсягу кредитів, відведених на мовну підготовку, суттєво збільшивши питому вагу литуаністики. Рекомендуємо привести до відповідності з Класифікатором професій зазначені в профілі ОПП види професійної діяльності здобувачів, а також забезпечити в структурі ОПП повноцінну підготовку до всіх вказаних видів робіт.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендуємо активізувати інформування студентів про наявність платформ і проєктів для здобуття інформальної та неформальної освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рекомендуємо регулярно переглядати й актуалізувати у РП методи викладання, а також списки рекомендованої літератури, уносячи у т.ч. відповідні праці викладачів КНУТШ.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

З метою забезпечення прозорості формування підсумкового балу рекомендуємо налагодити єдину систему оповіщення здобувачів про поточні бали протягом семестру. Рекомендуємо активніше залучати здобувачів та представників студпарламенту до участі в семінарах, вебінарах, круглих столах, присвячених питанням академічної доброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси

Рекомендуємо підвищити публікаційну активність НПП у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, а також наукометричних баз Scopus і Web of Science Core Collection (відповідно до проблематики ОК, які забезпечує викладач). Рекомендуємо забезпечити регулярне підвищення кваліфікації НПП і запланувати участь викладачів у програмах професійного розвитку.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендуємо наповнити Інституційний репозитарій файлами наукового, освітнього та методичного призначення, створених працівниками, докторантами, аспірантами та студентами КНУТШ.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рекомендуємо активніше заохочувати здобувачів звертатися з пропозиціями щодо удосконалення ОПП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендуємо забезпечити на сайті ЗВО / сторінці випускової кафедри можливість постійного доступу до процесів обговорення ОП із фіксацією в системі термінів розміщення документів, надходження відгуків, рекомендацій тощо.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

СМИНТИНА ОЛЕНА ВАЛЕНТИНІВНА